

Звіт
завідувача кафедри історії стародавнього світу та середніх віків
історичного факультету
про роботу кафедри в 2023/2024 навчальному році

I. Робота з кадрами

1.1. Кількісний та якісний склад кафедри:

Науково-педагогічні працівники - 7 осіб та 5 ставок

- кандидатів наук - 4
- докторів наук - 3

Кількість наукових працівників (кількість ставок) – 5 з них:

- кандидатів наук - 4
- докторів наук - 3

Кількість навчально-допоміжного персоналу (кількість ставок) – 1

- кандидатів наук - 1

Кількість аспірантів -3, докторантів - 0, здобувачів – 0

1.1. Захист дисертацій, робота з аспірантами та докторантами. (Розділ 5. Університетський менеджмент у 2025 році Проект 5.2. «Управлінські рішення»)

Робота над докторськими Дисертаціями:

Доц. С.В. Літовченко, доц. О.А. Ручинська, доц. С.В. Д'ячков працюють над темами докторських дисертацій.

Аспіранти:

Робота з аспірантами:

Аспірантка Семибратська Анастасія Ігорівна

Науковий керівник: Литовченко Сергій Дмитрович.

Строк навчання в аспірантурі: 4 роки (1 жовтня 2020 - 30 вересня 2024 рр.), денна.

Назва наукової роботи: «Жіночі образи в олімпійському пантеоні: походження, становлення та трансформація (VIII – середина IV ст. до н.е.)». Стан виконання: складені кандидатський екзамен з іноземної мови. Йде збір матеріалів та їх опрацювання за темою дисертації.

Спеціальність № 07.00.02 - всесвітня історія.

Аспірантка Семененко Олена Володимирівна

Науковий керівник: Ручинська Оксана Анатоліївна.

Строк навчання в аспірантурі: 4 роки (1 жовтня 2020 - 30 вересня 2024 рр.), денна.

Назва наукової роботи: «Культ Асклепія у Давній Греції класичного періоду та у Римській імперії в англо-французькій історіографії». Стан виконання: складені кандидатський екзамен з іноземної мови. Йде збір матеріалів та їх опрацювання за темою дисертації. Спеціальність № 07.00.02 - всесвітня історія.

Аспірант Рябко Андрій Олексійович - Зараз знаходиться у стані військовослужбовця

Науковий керівник: Ручинська Оксана Анатоліївна.

Строк навчання в аспірантурі: 4 роки (15 вересня 2016 – 15 вересня 2021 рр. (новий термін з урахуванням відпустки), із них - 1 рік академічної відпустки у зв'язку з доглядом за хворим батьком), денна.

Назва наукової роботи: «Виховання та освіта громадянина в античних державах Північного Причорномор'я».

Обговорення на кафедрі повного тексту дисертації відбулося у вересні 2021 р. Спеціальність № 07.00.02 - всесвітня історія.

Аспірантка Крюкова Софія Сергіївна

Науковий керівник: Литовченко Сергій Дмитрович.

Строк навчання в аспірантурі: 4 роки (1 жовтня 2021 - 30 вересня 2025 рр.), денна.

Назва наукової роботи: «Дамаск у світі еллінізму (II – I ст. до н. е.)». Стан виконання: складені кандидатські іспити. Йде збір матеріалів та їх опрацювання за темою дисертації. Спеціальність № 07.00.02 - всесвітня історія.

1.3 Діяльність із забезпечення оптимального балансу досвідчених та молодих викладачів і науковців.

На кафедрі працює 2 молодих викладача:

- Доц. Каріков С. А. доктор. іст. наук, проф. - 0,5 ставки
- Доц. Токарев А. М., канд. іст. н., доцент - 1 ставка.

1.4 Наявні проблеми та шляхи їх вирішення.

- Забезпечення індивідуальних місць для роботи викладачів та зв'язку з ними.

П. Результати науково-інноваційної діяльності і роботи з комерціалізації результатів НДР

2.1. Фундаментальні та прикладні НДР, що виконуються за результатами конкурсу, проведеного МОН України, обсяги їх фінансування в 2023 та 2024 роках (номери тем, угод, контрактів, прізвища керівників).

2.2. Монографії

1.

2.3. Статті, опубліковані у виданнях, що враховуються системами SKOPUS та / або WebS (надати список).

Статті у фахових виданнях (вітчизняних і закордонних журналах та збірниках наукових праць):

Сорочан С.Б. Місце лікарів в системі ринку послуг Візанті IV-IX ст. // Східноєвропейський журнал внутрішньої та сімейної медицини. 2023. №.1. С. 11-15 (стаття, 0,5).

2.12. Відомості щодо міжнародних конференцій, проведених на базі Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, що були організовані кафедрою.

1. Міська відкрита конференція-конкурс для учнів 9 - 11-х класів ліцеїв і гімназій "Каразінський колоквиум"

2. XXII Міжнародна учнівська конференція «Різдвяні читання» / ХНУ імені В.Н. Каразіна, Кафедра історії стародавнього світу та середніх віків (Харків, 18 01. 2023 р.) Члени оргкомітету проф. С. Б. Сорочан, доц. С.Д. Литовченко, доц. О. А. Ручинська.

3. Наукові читання «Laurea V» пам'яті проф. В.І. Каддєєва «Античний світ і Середні віки». / ХНУ імені В.Н. Каразіна, Кафедра історії стародавнього світу та середніх віків (Харків, 21.06. 2024).

2.13. Відомості щодо всеукраїнських конференцій, проведених на базі Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, що були організовані кафедрою. (Токарев)

2.14. Подання матеріалів для здобуття державних премій в галузі науки і техніки, стипендій, грантів, премій Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України. НАН України.

2.15. Організація наукової роботи студентів та її результати.

Контроль та координація роботи студентського наукового товариства кафедри «Ad fontes», проводився науковий семінар з грецької мови «ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΑΓΟΝΟΙ», підготовлена збірка матеріалів студентського круглого столу. Науковий керівник доц. О. А. Ручинська

2.16. Найважливіші проблеми та шляхи їх вирішення

3. Результати роботи із забезпечення якості освіти

3.1. Відомості про загальне та навчальне навантаження кафедри, середнє навантаження на 1 ставку науково-педагогічних працівників (НПП) складає біля 600 годин.

Кількість загальних курсів - 7

Кількість спецкурсів - 8

Навчальне навантаження кафедри (в годинах)

- усього - 3746 годин
- лекцій – 692 год
- лабораторних, практичних -382 практичних.

Проблеми та шляхи їх вирішення: нерівномірне навантаження викладачів. Планується перерозподіл навантаження викладачів. (

3.2. Розвиток матеріальної бази навчального процесу.

1. Матеріально-технічне забезпечення (стисла характеристика)

- аудиторний фонд кафедри: 1 власна навчальна кімната для практичних та самостійних занять студентів;
- технічні засоби навчання: комп'ютерний клас факультету, мультимедійні проектори, комп'ютери
- наочні засоби: навчальні відео- та аудіофільми, мультимедійні лекції та електронні підручники на сайті, слайди, демонстраційні плакати.

2. Методичне забезпечення

2.1. Забезпеченість підручниками (навчальними посібниками):

№ п/п	Дисципліна	Рівень забезпеченості		
		Повністю (норма 1/2)	Частково (1/2 - 1/10)	Незабезпечені
1	Історія Стародавнього Сходу		+	
2	Історія Греції та Риму	+		
3	Історія середніх віків	+		
4	Антична культура		+	

5	Історія країн Азії та Африки в середні віки, новий та новітні часи			+
6	Спецкурс: Історія культури Європи: античний світ, середньовіччя	+		
7	Спецкурс: Джерелознавство історії середніх віків		+	
8	Актуальні проблеми всесвітньої історії		+	
9	Спецкурс: Історія та археологія візантійського Криму		+	
10	Спецкурс: Візантія: історія, побут, менталітет	+		
11	Спецкурс: Історія раннього християнства та гностичних течій пізньоантичної доби		+	
12	Спецкурс: Історіографія античності та історіографія середніх віків		+	
13	Спецкурс: Історія релігій стародавнього світу		+	
14	Спецкурс: Вступ до біблеїстики		+	
15	Основи давньогрецької мови		+	
16	Історія культури античних міст Північного Причорномор'я		+	

2.2 Рівень забезпеченості навчально-методичними комплексами:

№	Дисципліна	Робоча програма	Конспекти лекцій	Метод. матеріали до семінарських занять	Матеріали для заочних форм навчання	Метод. вказівки до написання кваліфікаційних робіт	Завдання для контрольних робіт, передбачених навч.планом	Тестові завдання	Екзамен. білети
На паперових та електронних носіях									
1	Історія Стародавнього Сходу	+	+	+	+	x	+	+	+
2	Історія Греції та Риму	+	+	+	+	x	+	+	+
3	Історія середніх віків	+	+	+	+	x	+	+	+

4	Антична культура	+	+	+	+	X	+	+	+
5	Історія культури античних міст Північного Причорномор'я	+	+	+	+	X	+	+	+
6	Основи давньогрецької мови	+	+	+	+	+	+	+	+
7	Історія країн Азії та Африки в середні віки, новий та новітні часи	+	+	+	+	x	+	+	+
8	Спецкурс: Історія культури Європи: античний світ, середньовіччя	+	+	+	+	x	+	+	x
9	Спецкурс: Джерелознавство історії середніх віків	+	+	+	x	x	+	+	+
10	Актуальні проблеми всесвітньої історії	+	+	+	x	x	+	+	+
11	Спецкурс: Історія та археологія візантійського Криму	+	+	+	x	x	+	+	+
12	Спецкурс: Візантія: історія, побут, менталітет	+	+	+	x	x	+	+	+

13	Спецкурс: Історія раннього християнства та гностичних течій пізньоантичної доби	+	+	+	x	x	+	+	+
14	Спецкурс: Історіографія античності та історіографія середніх віків	+	+	+	x	x	+	+	+
15	Спецкурс: Історія релігій стародавнього світу	+	+	+	x	x	+	+	+
16	Спецкурс: Вступ до біблеїстики	+	+	+	x	x	+	+	+
17	1. Спецкурс: Державний устрій Римської імперії	+	+	+	+	x	+	+	+
18	2. Спецкурс: Фінансове господарство давніх римлян	+	+	+	+	x	+	+	+

Примітка. Наявність чи відсутність навчально-методичних матеріалів позначається знаками + та - відповідно. Якщо певний вид навчальної роботи не передбачається навчальним планом, ставиться позначка x.

2.3. Кількість електронних навчальних ресурсів

Назва	Кількість	Дисципліни, при викладанні яких використовуються
Електронні версії навчально-методичних матеріалів		Дані п.2.2
Мультимедійні ілюстративні		Лекції по всім дисциплінам кафедри

матеріали		
Дистанційні курси		<p>Історія Стародавнього Сходу</p> <p>Історія Греції та Риму</p> <p>Історія середніх віків</p> <p>Антична культура</p> <p>Історія країн Азії та Африки в середні віки, новий та новітні часи</p> <p>Спецкурс: Історія культури Європи: античний світ, середньовіччя</p> <p>Спецкурс: Джерелознавство історії середніх віків</p> <p>Актуальні проблеми всесвітньої історії</p> <p>Спецкурс: Історія та археологія візантійського Криму</p> <p>Спецкурс: Візантія: історія, побут, менталітет</p> <p>Спецкурс: Історія раннього християнства та гностичних течій пізньоантичної доби</p> <p>Спецкурс: Історіографія античності та історіографія середніх віків</p> <p>Спецкурс: Державний устрій Римської імперії</p> <p>Спецкурс: Історія релігій стародавнього світу</p> <p>Спецкурс: Вступ до біблеїстики</p> <p>Спецкурс: Практичний переклад латинських текстів</p>
Матеріали для комп'ютерного тестування		Заліки, контрольні роботи та письмова частина екзаменів по всім дисциплінам кафедри

3.3. Ліцензування та акредитація напрямів і спеціальностей підготовки фахівців. Кафедра прийняла участь у ліцензуванні аспірантури (проф. Сорочан С. Б. – гарант)

3.4. Запровадження нових навчальних дисциплін (надати список, прізвища викладачі-розробників).

3.5. Робота з вступниками, профорієнтаційна активність

Декан факультету, доцент кафедри С. Д. Литовченко приймає участь у організації роботи з абітурієнтами .

День відкритих дверей історичного факультету - доц.С. Д. Литовченко
(https://univer.kharkov.ua/ua/general/univer_today/announce?news_id=9799)

(директор Університетського ліцея - доц. С. В. Д'ячков) Харківський університетський ліцей . Адреса: пр. Науки, 20. E- mail:

<http://history.karazin.ua/themes/history/resources/a152065907ccae18c900f048e69cf72c.pptx>

3.6. Видання підручників та іншої навчальної літератури (з грифом МОН України та без

грифу МОН України) (надати список).

1. Історія середніх віків (I період). Посібник для практичних занять для студентів історичних факультетів / Упорядники: С.Б. Сорочан, С.А. Каріков, І.П. Сергєєв. Харків, 2024. 158 с. (7 д.а.).

3.7. Забезпечення навчальних дисциплін електронними навчальними ресурсами, розміщеними на сайті університету (плани та програми, електронні версії підручників, навчальних посібників, лекційні презентації, матеріали для самостійної роботи студентів, завдання для самоконтролю, приклади екзаменаційних білетів тощо).

(см. Табл 2.2)

- 1) Сергєєв І. П. Державні установи давніх римлян: пізня Республіка та рання Імперія. Матеріали до спецкурсу / <https://ancient@karazin.ua>.
- 2) Ручинська О.А. Антична культура. Комплекс навчально-методичних матеріалів / <https://ancient@karazin.ua>.

3.8. Розвиток кафедрального веб-сайту. Існує кафедральний веб-сайт на якому розміщені розклад занять, календарно-тематичні плани та програми. Демонстраційні матеріали видавничої діяльності кафедри. . Відповід. доц. А.М. Токарев. Контроль якості навчального процесу, аналіз проведення відкритих занять.

Форми контролю якості викладання (за навчальний рік)

№ п/п	Форми контролю	Кількість
1	Взаємовідвідування занять	21
2	Відкриті заняття	16
3	Анкетування студентів	
4	Адміністративний контроль	постійно
5	Інші форми	

На кафедрі увесь лекційний матеріал викладається з залученням мультимедійної техніки та іншої допоміжної техніки.

На кафедрі функціонує студентське наукове товариство (СНТ) (куратор доц. Ручинська О. А.). Студенти СНТ приймають активну участь у науковій роботі кафедри, активно приймають участь у міських, республіканських та міжнародних наукових конференціях та з'їздах, мають самостійні наукові публікації

3.1. Оновлення форм і методик викладання. Залучення мультимедійного забезпечення і опанування різних дистанційних форм навчання

3.13. Розробка електронних (дистанційних) курсів за денною та заочною формою навчання, запровадження електронного навчання при навчанні за денною формою (надати назви курсів, прізвища викладачів-розробників).

Розроблені дистанційні курси Токарев А. М. Історія Греції та Риму, Литовченко С. Д. Актуальні проблеми, що пройшли ліцензування.

Курси Ручинської О.А., Д'ячкова С.В. планується подати на ліцензування

3.13. Викладання англійською мовою (які дисципліни викладаються, кількість НПП, які беруть участь у викладанні).

3.14. Робота з працевлаштування випускників та її результати.

Співробітники кафедри приймають участь у профорієнтаційній роботі серед учнів базових шкіл, ліцеїв м. Харкова і області

3.15. Наявні проблеми та шляхи їх вирішення.

- 3.** Міжнародне та міжвузівське співробітництво Наводяться дані про виконання існуючих угод про співробітництво, роботу з укладання нових угод, результати цієї діяльності. Виховна робота, взаємодія зі студентським самоврядуванням та його органами
Викладач кафедри доц. Токарев А. М. є куратором навчальної групи.
- 4.** Робота зі створення безпечних умов праці та навчання, забезпечення протипожежної безпеки
- 5.** Завдання кафедри у наступному навчальному році
Розширення науково-технічної та матеріальної бази кафедри, підвищення фаху НПП з викладацької майстерності, видання навчальної та навчально-методичної літератури українською мовою, отримання сертифікатів В2.

Затверджено на засіданні кафедри історії стародавнього світу та середніх віків
Протокол від “27” серпня 2024 року №1

Головуючий

Сергій ЛИТОВЧЕНКО